

Proces výběru a nominace kandidátů do Ústavního soudu

20.3.2023 - Petr Pavel | Správa Pražského hradu

Proces výběru a nominace kandidátů do Ústavního soudu

1. KPR obešle 23 institucí (Nejvyšší soud, Nejvyšší Správní soud, Vrchní soudy, Soudcovskou unii, Unii státních zástupců, Unii podnikových právníků, Advokátní komoru, Notářskou komoru, Ústav státu a práva AV ČR, právnické fakulty, Krajské soudy) s výzvou nominovat a zdůvodnit možné kandidáty do Ústavního soudu.
2. Vhodné kandidáty vyhodnotí a poté doporučí Konzultační panel pod vedením prof. Jana Kysely, ve složení:
JUDr. Eliška Wagnerová
JUDr. Ivana Janů
Mgr. Anna Šabatová
Doc. JUDr. Marek Antoš
Doc. JUDr. David Kosař
Mgr. Jiří Šesták
3. Konzultační panel se setká s prezidentem republiky k představení kandidátů.
4. Navržený kandidát se setká s prezidentem na osobním pohovoru.
5. Jména vybraných kandidátů dostane ke schválení Senát Parlamentu české republiky. Jmenování ústavních soudců bude následovat bezprostředně po schválení Senátem.

Základní kritéria výběru a nominaci nových ústavních soudců

1. Pestrost s ohledem na profesní původ a zkušenost, s obvyklou převahou soudců obecných soudů a akademiků, doplněných dalšími profesionály.
2. Důležitá je odbornost, a to nejen v ústavním, případně mezinárodním a evropském právu, ale i v hlavních oborech, jako jsou občanské, trestní nebo správní právo.
3. Dalším zřetelem je i regionální rozrůzněnost, a to jak ve vztahu k životní zkušenosti, tak k právníckým fakultám, které soudci absolvovali nebo na nich působí.
4. Důležité je mít soudce napříč generacemi, ale i v genderové vyváženosti.
5. Důležitá je hodnotová a názorová různorodost: soud nemá být složený pouze z konzervativců, liberálů a socialistů, lidí pravice nebo jenom levice.
6. Všechno musí být ve shodě s osobní integritou a uznáním ze strany kolegů či širší veřejnosti.

Konzultační panel

1. Panel je inspirovaný výbory a komisemi zkušených profesionálů a respektovaných osob, s nimiž se

setkáváme zvláště v anglo-americkém světě v různých agendách.

2. Má-li být pestrý ÚS, má být jako pestrý složený i Konzultační panel: generačně, zkušenostmi, světonázorem i jinak. Spojujícím znakem je znalost toho, k čemu slouží ústavní soudy, jak fungují, jak by měly být složené.

Medailonky členů Konzultačního panelu

Prof. JUDr. Jan Kysela, Ph.D. (1974)

Absolvoval Právnickou fakultu UK, kde studoval i doktorský studijní program „Teorie, filosofie a sociologie práva“.

Na pražské právnické fakultě učí od roku 1998. V roce 2006 se habilitoval pro obor „Politologie“ na Fakultě sociálních věd UK, v roce 2017 byl jmenován profesorem ústavního práva a státovědy. Od roku 2011 vede katedru politologie a sociologie, v letech 2018–2022 byl proděkanem pro doktorské studium.

Od roku 1997 působí zároveň v Kanceláři Senátu jako asistent a poradce předsedy Senátu, od roku 1998 jako tajemník Komise Senátu pro Ústavu ČR (od roku 2000 Stálé komise Senátu pro Ústavu ČR a parlamentní procedury).

Ještě jako student pracoval i jako asistent poslance, v letech 2008–2023 byl členem pracovní komise Legislativní rady vlády pro správní právo, nadále je členem rozkladové komise MŠMT, několika redakčních a oborových rad a vědecké rady PF UK.

Podílel se na komentářích k Ústavě a k Listině základních práv a svobod, napsal šest knih na pomezí ústavního práva, ústavní teorie a politologie, jako i desítky článků.

V roce 2015 Právník roku v kategorii Občanská a lidská práva a právo ústavní.

JUDr. Eliška Wagnerová, Ph.D. (1948)

Kromě právnického vzdělání získaného na PF UK v Praze získala vědecko-akademický titul Ph.D. v oboru politologie na FF MU v Brně.

Byla pedagogicky činná v oboru srovnávací ústavní právo na PF UP v Olomouci a na FSS MU v Brně. Byla vedoucí autorských kolektivů dvou komentářů – Zákon o Ústavním soudu a Listina základních práv a svobod. Byla členkou několika vědeckých rad a náhradní členkou Evropské komise pro demokracii prostřednictvím práva (tzv. Benátská komise).

Původní profesí je advokátka.

Po návratu z exilu začínala jako asistentka soudce Ústavního soudu.

Od roku 1996 byla soudkyní Nejvyššího soudu a v roce 1998 se stala předsedkyní tohoto soudu.

V roce 2002 byla jmenována soudkyní a místopředsedkyní Ústavního soudu na dobu 10 let.

V roce 2012 zvolená do Senátu Parlamentu ČR na 6 let, kde po celou dobu působila jako předsedkyně Komise pro Ústavu a parlamentní procedury.

JUDr. Ivana Janů (1946)

V roce 1973 ukončila právnickou fakultu Univerzity Karlovy, doktorátu práv v oboru mezinárodního práva veřejného dosáhla v roce 1974.

Po Listopadu 89 byla až do roku 1993 poslankyní českého parlamentu.

Účastnila se prací na současné Ústavě české republiky z r. 1993 jako členka Parlamentní komise pro tvorbu Ústavy.

V letech 1993–2001 byla soudkyní a místopředsedkyní Ústavního soudu české republiky.

V červnu 2001 byla zvolena Valným shromážděním OSN soudkyní Mezinárodního trestního tribunálu

pro bývalou Jugoslávii (ICTY 2001–2004).

Na dalších deset let pak byla jmenována soudkyní Ústavního soudu (2004–2014).

V roce 2014 obdržela titul Právník roku v oboru občanská a lidská práva a právo ústavní.

Ve své veřejné a odborné činnosti se zabývá ústavním právem, základními právy, principy demokracie a právního státu, ochranou soukromí, rolí médií jako „hlídacího psa demokracie“ a transformací ve střední a východní Evropě po pádu totalitárních režimů.

Mgr. Anna Šabatová Ph.D. (1951)

Jedna z hlavních představitelk českého disidentu, vězněná v letech 1971–1973 pro podvracení republiky, mluvčí Charty 77, členka Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných.

Po Listopadu 89 absolvovala studium bohemistiky na Univerzitě Karlově. V letech 2004–2008 doktorské studium na Katedře právní teorie Právnické fakulty Masarykovy univerzity v Brně. V roce 1998 získala Cenu Spojených národů pro lidská práva.

V letech 2001–2007 vykonávala funkci zástupkyně a v období 2014–2020 přímo funkci veřejné ochránkyně práv.

V letech 2008–2014 učila na Katedře sociální práce UK. Následně potom byla 2008–2013 předsedkyní českého helsinského výboru.

Zajímá se o lidská práva (teoreticky i prakticky) a sociální politiku.

Mgr. Jiří Šesták Ph.D. (1956)

Vystudoval Divadelní fakultu Akademie múzických umění v Praze. V letech 1986 až 1989 studoval externě dramaturgii na DAMU v Praze. V roce 2012 zde úspěšně zakončil doktorandské studium na katedře teorie a kritiky a získal tak titul Ph.D.

V letech 1980 až 2020 člen Jihočeského divadla (v letech 1989–1997 umělecký šéf činohry, 1994 až 1996 a 2004 až 2014 ředitel Jihočeského divadla).

V letech 2012 až 2018 senátor za obvod č. 14 – české Budějovice, v letech 2016 až 2018 místopředseda Senátu Parlamentu české republiky, v letech 2010 až 2016 a opět od října 2018 do září 2019 zastupitel města české Budějovice za HOPB.

V letech 2016–2022 byl členem Stále komise Senátu pro Ústavu české republiky a parlamentní procedury, která je poradním orgánem Senátu pro projednávání a iniciování změn Ústavy ČR.

V letech 2019 až 2020 první ředitel Muzea paměti XX. století v Praze.

Byl členem Garanční rady Národního divadla v Praze a stále je členem správní rady Akademie múzických umění (AMU) v Praze.

Doc. JUDr. David Kosař LL.M. (CEU), J.S.D. (NYU) (1979)

Studoval na Masarykově univerzitě, Středoevropské univerzitě a New York University School of Law. V minulosti působil jako asistent soudce Nejvyššího správního soudu a Ústavního soudu či jako ustanovený expert na české ústavní právo v mezinárodní investiční arbitráži.

Získal ocenění Právník roku 2016 (v kategorii Občanská a lidská práva a právo ústavní).

Je spoluautorem velkého komentáře k Evropské úmluvě o lidských právech (C. H. Beck, 2012) a k Listině základních práv a svobod (Leges, 2022). Ve své publikační činnosti se zaměřuje zejména na ústavní právo a teorii, otázky soudnictví a právo lidských práv. V oblasti soudnictví získal dva velké evropské granty na výzkum fungování soudcovské samosprávy a neformálních institucí ovlivňujících soudní moc. V rámci nich se věnoval výběru soudců, soudcovské samosprávě, roli předsedů soudů a politickým základům nezávislosti a odpovědnosti soudců.

Je členem poradního výboru Evropského právního institutu při přípravě evropského standardu nezávislosti soudců (ELI-Mount Scopus European Standards of Judicial Independence).

V současné době působí jako vedoucí katedry ústavního práva a politologie Právnické fakulty

Masarykovy univerzity.

Doc. JUDr. PhDr. Marek Antoš, Ph.D., LL.M (1979)

V současné době působí na katedře ústavního práva PF Univerzity Karlovy, kde také vystudoval magisterský studijní program právo a právní věda a následně také doktorský studijní program v oboru veřejné právo I. (ústavní, mezinárodní veřejné a evropské právo).

Je také absolventem Fakulty sociálních věd, kde vystudoval magisterský program politologie. Dva roky strávil v zahraničí, a to nejprve roční pobyt na univerzitě ve Stockholmu a následně v akademickém roce 2012/2013 vystudoval LL.M. program v oboru srovnávací ústavní právo na Central European University.

Na katedře ústavního práva působil nejprve jako interní doktorand, později jako odborný asistent a docent, v červenci 2020 byl jmenován jejím vedoucím.

V letech 2006–2008 a 2014–2018 byl členem Akademického senátu PF UK, od roku 2018 působí jako proděkan pro komunikaci, a IT.

Odborně se zaměřuje především na ústavní problémy politického systému a na volby a volební právo, publikoval však také řadu textů o dalších oblastech ústavního práva včetně lidských práv. Byl a je řešitelem řady grantových projektů včetně několika grantů GA ČR, v současné době je zapojen například do výzkumu ústavních zvyklostí v zemích střední Evropy.

Je šéfredaktorem časopisu Jurisprudence a členem redakční rady časopisu Acta Iuridica Olomucensis (PF UP). Působí také v několika vědeckých a oborových radách (PF UK, PF MU).

V letech 2019–2022 získal na základě výsledků studentského hodnocení a hlasování studentů třikrát cenu pro nejlepšího vyučujícího.

Vedle akademické činnosti také podniká v oblasti internetu, svoji první knihu o něm publikoval již v roce 1996 a patří mezi zakladatelskou generaci internetových médií.

<https://www.hrad.cz/cs/pro-media/tiskove-zpravy/aktualni-tiskove-zpravy/proces-vyberu-a-nominace-kandidatu-do-ustavniho-soudu-16970>